Nº. 2750 — 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 16 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt, bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 Mei.

Ons eerste hoofdbezwaar, ten opzigte der voorgedragene regeling van de gemengde school, vindt geen genoegzamen waarborg in de tweede alinea van art. 21. Want juist art. 21 geeft ons een tweede hoofdbezwaar, omdat het ons geene genoegzame sanktie biedt.

Vooreerst, alhoewel 't de zekere bedoeling is van den wetgever om de dogmatiek van de gemengde school te weeren, zoo is daaromtrent in de wet-zelve niet een enkel stellig voorschrift. Art. 21 geeft slechts het gebod, dat niets mag worden gezegd of gedaan, dat de geloofsbegrippen kwetst. Maar, omdat door geen enkel voorschrift van de wet de dogmatiek op de school verboden is, daarom juist is het des te noodzakelijker dat niet in de wet uitdrukkingen worden gebezigd, die de invoering van de dogmatiek op de school ten gevolge hebben. Laat men de deur der dogmatiek open, gelijk zulks geschiedt als men de *»gewijde"* geschiedenis als een vak van lager onderwijs opneemt — het gebruik zal aanstonds volgen, en met het gebruik de klagten, de verdeeldheid, de twist, de hartstogten in beweging, en de godsdienstige strijd in zake van onderwijs heftiger dan ooit opgezet, en des te geweldiger gevoerd worden, omdat de wet in art. 21 eene moeijelijk te bereiken sanktie verleent.

Art. 21 geeft in zijn tweede alinea een beginsel, dat de geheele gemengde school beheerscht, en van welks uitvoering de handhaving van de neutraliteit afhangt. Art. 21 zal uitmaken of er al dan niet in zake van onderwijs vrede in 't land zal heerschen. Dáár zit de knoop der quæstie, of de gemengde school al dan niet zal worden misbruikt tot eene sekte-school. Het is voor alle partijen van belang dat wat daar in art. 21 staat niet slechts een krachteloos woord zij, maar daad worde. Voor het gouvernement ligt daarin eene staats-quæstie, die over het lot der wet zal beslissen, als zij in praktijk komt. Geeft het artikel niet de gewenschte bevrediging, dan zal de wet al zeer spoedig een strijd in 't land veroorzaken, die de volksbewegingen weer in 't leven roept. Wij wenschen dat niet én in het belang van de rust van 't land én in het belang van 't onderwijs-zelf. Het is daarom dat wij ook van deze sanktie én in verband met ons eerste hoofdbezwaar én in verband met de tweede alinea van art. 21 een ander hoofdbezwaar maken.

Wat toch is de sanktie van art. 21, met betrekking tot het voorschrift, dat niets op de gemengde school mag gezegd of gedaan worden, dat strijdig is met de geloofsbegrippen der schoolgaande kinderen?

Het toezigt van de kerkgenootschappen op de gemengde school wordt afgeschaft. De kerkgenootschappen hebben geen enkel wettig middel om zich te vergewissen met wat er op de gemengde school omgaat. Zij hebben noch regt van schoolbezoek, noch regt van inzage, laat staan van goed- of afkeuring der schoolboeken. De school gaat geheel buiten haar om en, zij hebben er, blijkens de wet, niets mede te maken.

Van het toezigt der belanghebbende ouders, is in de wet geen sprake. 't Is mogelijk dat de reglementen 't regelen zullen. Maar in de wet, zooals zij daar ligt, wordt daaromtrent niets hoegenaamd aan de belanghebbenden verleend. Als de wet of de latere reglementen daarin niet voorzien, dan zal een schoolmeester het in de hand hebben, om zijn onderwijs te onttrekken aan 't oog der ouders, hun inzage van de school en van de schoolboeken te onthouden.

Ingevolge de wet derhalve zullen de kinderen moeten worden overgeleverd aan den onderwijzer, zonder eenig toezigt dan dat van 't gouvernement.

't Is in eene zoo gewigtige zaak, als 't onderwijs, veel gevorderd; wij zouden 't regt hebben te zeggen te veel gevorderd. Maar wij willen er over heen gaan. Wij stippen 't slechts aan om te doen uitkomen, dat, als men zoo van den eenen kant alle kontrôle op de school uitsluit, men dan eene reden te meer geeft voor den eisch, dat het toezigt der Regering, het eenige waaraan alles moet worden overgelaten, krachtig georganizeerd zij.

Geschiedt dat in de voordragt van wet? Wij moeten het betwijfelen. Ongetwijfeld is er toezigt en sanktie op art. 21; maar zijn zij genoegzaam bij gemis van alle ander toezigt? Dat is de vraag.

Het gouvernement zal schoolopzieners benoemen en een inspekteur. Gewenscht ware 't geweest, als daarbij was uitgedrukt, dat men bij de benoeming acht moest geven op de gezindheid. Maar ook daarover stappen wij heen. Wij willen over 't hoofd zien, dat, bij de wisselende kansen der partijschappen, een gouvernement dikwerf onder den druk komt van eene bovendrijvende partij, die hare kandidaten aan de Regering opdringt, opdat hare inzigten geldend gemaakt worden. Wij willen aannemen, dat elk gouvernement zich boven partijschap zal weten te verheffen en goede keuzen doen voor de bediening van schoolopzieners, om de wet eerlijk uit te voeren. Die schoolopzieners handelen naar instruktiën, en krijgen langzamerhand een gouvernementalen zin, boven de plaatselijke hartstogten geplaatst, die buiten de wet zouden willen treden. Dat alles laat zich aanzien, en wij willen er vrede mede nemen, omdat wij de moeijelijke zaak van het onderwijs niet nog moeijelijker willen maken.

Maar welk gezag hebben de schoolopzieners om de hand te houden aan de misbruiken, die tegen art. 21 zullen voorkomen? Hoegenaamd geen. Wij ten minste noemen 't geen gezag, dat zich bepaalt tot het indienen van eene klagt bij 't gemeentebestuur. Dat gezag hebben de ouders ook en heeft iedereen. Al is het dat de klagt van een schoolopziener zwaarder zal wegen dan die van een partikulier, zoo beteekent zij toch weinig bij een gemeentebestuur dat onwillig zijn zal.

Nu moet men niet uit het oog verliezen, dat er op het stuk van onderwijs onvermijdelijk menig onwillig ge[illegible] gemeentebestuur? Het produkt der verkiezingen, dat is, eener bovendrijvende meerderheid. Het is alzoo eene verzameling van lieden, waarin niemand persoonlijk verantwoordelijk is, en die wel gezegd wordt de Gemeente te vertegenwoordigen, maar met der daad dikwerf, vooral in speciale quæstiën, waarbij de hartstogten gemoeid zijn, slechts de meerderheid, die haar op het kussen bragt, vertegenwoordigt. Dat zal menigmaal het geval zijn in zake van onderwijs. En aan dat gemeentebestuur is nu de sanktie overgelaten van de overtreding op art. 21. Het gemeentebestuur-alleen is bevoegd de onderwijzers te benoemen, en ook te schorsen en te ontslaan, gelijk het eveneens de schoolkommissie benoemt, welke schoolkommissie meest bestaan zal uit den burgemeester, den sekretaris en een wethouder. Laat nu een klagt komen, hetzij van de ouders, hetzij van den schoolopziener bij een gemeentebestuur, dat het misbruiken van de gemengde school in den zin der meerderheid onder de hand begunstigt. Het zal altijd termen vinden, om de klagt af te wijzen.

Een beroep op de Gedeputeerde Staten en eindelijk op den Koning is mogelijk. Maar vooreerst blijkt het niet of de ouders, gelijk de schoolopzieners, het regt hebben zulk een beroep te doen. En ten tweede, er is zelden een goeden uitslag van zulk een beroep te wachten. Het hoofdberigt, waarop de beslissing vallen moet, zal altijd moeten uitgaan van het gemeentebestuur-zelf, dat onwillig is. De kunst van te verbloemen is bij ons te lande in de administratie maar al te zeer bekend. Het systeem van intrigue door allerlei kanalen, ten einde eene duidelijke zaak te verduisteren, in ons land niet vreemd. Voeg daarbij konsideratiën van plaatselijken en persoonlijken aard, die in alle parlementaire gouvernementen eene groote rol spelen en in Nederland niet het minst; de vrees van de Gedeputeerde Staten en van de Regering, om eene sterk drijvende partij niet voor 't hoofd te stooten; wat beteekent dan de sanktie van art. 21? Alleen als de quæstie zoo hoog loopt, dat de openbare rust er door bedreigd wordt, is de tusschenkomst der Regering te wachten.

Ons komt eene dusdanige sanktie al te zwak voor.

Wil men het regt van benoeming aan de gemeentebesturen laten; — het regt van schorsing en ontslaan voor overtreding der wet, vooral waar sprake is van art. 21, moest op de aanklagt van de ouders of der schoolopzieners aan den Koning worden gegeven, wiens pozitie in de zaak geheel onpartijdig is. Dat regt over te laten hetzij aan de beslissing, hetzij aan den invloed van het gemeentebestuur, dat dan zelf in de zaak partij zal zijn, is eene al te groote ongerijmdheid, dan dat iemand daarin eene ernstige sanktie zou kunnen vinden.

Ziedaar onze twee hoofdbezwaren omtrent de aanhangige voordragt van wet. En men lette wel op dat het eene door het andere wordt versterkt. Het gevaar, dat de dogmatiek op de school wordt ingevoerd door middel van de gewijde geschiedenis, die de dogmatiek bevat, is des te grooter, dewijl de dogmatiek nergens direktelijk verboden is, en de sanktie op art. 21, dat ons daartegen moet waarborgen, onvoldoende is, op aanklagt van de ouders of der schoolopzieners. Gelijk de wet daar ligt, bestaat de mogelijkheid, dat een vader ondervindt in zijn kind, dat er op de school wordt geleerd wat tegen zijne geloofsbegrippen strijdt; dat hij daarover klaagt bij 't gemeentebestuur en geen redres bekomt; dat hij besluit met een beroep te doen op de publieke opinie door openbaarmaking van 't geen op de school werkelijk gebeurt; en dat hij tengevolge daarvan van laster beschuldigd en veroordeeld wordt. Hij heeft geen middel om, verhalende wat ten nadeele van zijn kind op de school geschiedt, zich van laster vrij te pleiten met de waarheid publiek te maken.

Moge men deze bezwaren niet gering achten. Zij zijn voor alle partijen even gewigtig. Alle partijen hebben daarbij hetzelfde belang, het belang hunner kinderen, die zij aan de staatsschool moeten vertrouwen, de staatsschool, welke hier onder katholieken-, daar onder dortschen-, ginds onder liberalen invloed zal worden in het leven geroepen. Ligtelijk zal de partijschap hier en daar beproeven in die staatsschool te dringen en er zich meester [illegible] te maken. Dat ten minste de wet daartoe geene gelegenheid biede; geen woord gebruike wat daartoe regt geeft en eene behoorlijke sanktie geve aan den waarborg; die art. 21 beoogt.

Wij voorzien dat misbruik zal gemaakt worden van de algemeene geschiedenis, opgevat in den zin van ons vorig artikel, en van de vaderlandsche geschiedenis. Maar 't zal een misbruik zijn, dat de wet ten minste niet provoceert, en waartegen zij, wij vertrouwen 't, eene behoorlijke sanktie, die thans nog gemist wordt, geven zal.

Daardoor zal men van de staatsschool in waarheid een neutraal terrein maken, waar de gezindten elkander in vrede kunnen ontmoeten. En heeft men dan al geene reden om de wet goed te keuren en er zijne sympathiën aan te geven, men zal haar ten minste kunnen verdragen en er zich aan onderwerpen.

Te meer als de minister zijne verklaring handhaaft, dat niets de gemeentebesturen verhindert afzonderlijke scholen voor de gezindten in te rigten. Daarmeê zou men der gescheidene school een begin geven en tevens het bewijs leveren van de wenschelijkheid, en misschien ook van de mogelijkheid, dat de gesplitste school verder kan worden uitgebreid.

Het volgende, van ruim 100 handteekeningen voorziene, adres is aan den gemeenteraad ingediend.

»Aan den raad der stad Amsterdam.

»Geven met verschuldigden eerbied te kennen de ondergeteekenden,

»Dat zij tot hunne niet geringe verbazing uit de nieuwsbladen dezer stad hebben vernomen, dat de raad, bij besluit van den 7 dezer maand, het voorstel van Burg. en Wethouders tot amotie der Papenbrug, heeft aangenomen.

»Dat zij te vergeefs in de diskussie over dit voorstel eenige aannemelijke gronden hebben gezocht, die dit besluit zouden kunnen regtvaardigen.

»Dat het eene bekende daadzaak is, dat de Papenbrug de meest bevolkte buurten dezer stad vereenigt en sedert eeuwen eene noodzakelijke en onmisbare kommunikatie is geweest en vooral aan de Oudenbrugsteeg, Vijgendam en Halsteeg tot afleiding diende tegen de buitengewone drukke passage, welke dikwijls genoemde straten en stegen onveilig maakte;

»Dat het onnoodig is te gewagen, dat de Papenbrug niet alleen de twee gedeelten der stad vereenigt, maar ook tot een toegang dient voor het grootst gedeelte der

ingezetenen, die dagelijks zich tot het postkantoor, de groote en koornbeurs of tot de oude en nieuwe kerk begeven;

»Dat de schade, welke door dezen maatregel aan een groot getal ingezetenen berokkend wordt, onberekenbaar is en, als het ware, aan eene onteigening grenst, vermits de meeste perceelen, waarin winkelneringen en andere beroepen uitgeoefend worden, en welke in de nabijheid der bedreigde brug gelegen zijn, daardoor ten eenenmale worden gedepreciëerd en tot non-valeurs dalen;

»Dat de Papenbrug bij gevaarlijke branden gediend heeft om spoedige hulp aan te brengen;

»Dat het verwondering moet baren, dat het dagelijksch bestuur tot het doen van het voorstel is overgegaan, zonder vooraf de belanghebbende ingezetenen in de gelegenheid te stellen hunne meening te uiten en hunne stem te doen hooren;

»Dat de adressanten met dankbaarheid de maatregelen beamen, welke het dagelijksch bestuur neemt, om door bezuiniging den financiëelen toestand dezer stad te verbeteren; maar zij vragen met bescheidenheid, waarom juist de Papenbrug het eerste slagtoffer dezer bezuinigingszucht moet zijn, en waarom het dagelijksch bestuur niet begint de helft der bruggen over de Keizers- en Heerengrachten te supprimeren, daar deze grachten wel is waar tot sieraad dezer stad strekken, maar geenszins, gelijk het gedeelte der stad, waarin de Papenbrug gelegen is, door eene drukke passage, door handel en vertier zijn onderscheiden;

»Dat men ten onregte in de menigvuldigheid der bruggen een middel heeft gezien, om de traagheid der ingezetenen te voeden, immers de nijvere burger verkort de wegen, die zijn beroep hem dagelijks doet bewandelen, niet uit traagheid, maar om tijd te besparen, dien hij tot onderhoud van zich en zijn gezin noodig heeft;

»Dat uit de voordragt zelve is gebleken, dat het voorstel primitief in verband stond met het plan tot het dempen van het gedeelte Damrak, van de Papenbrug tot de beurs, en dat men in het begin niet gedacht heeft aan de amotie dier brug zonder genoemd plan te verwezenlijken, en baart het zoo veel te meer verbazing dat men, ontziende de groote uitgaven, die het dempen van het Damrak zoude veroorzaken, eindelijk tot het besluit is gekomen het plan niet uit te voeren en desniettemin de brug te supprimeren;

»Dat de adressanten zich thans willen onthouden van een betoog omtrent hunne verkregene regten en niet willen geacht zijn door het indienen van dit eerbiedig rekwest daarvan afstand te doen;

»Dat zij echter hopen, dat de raad zal terugkomen van zijn besluit van 7 Mei jl.;

»Redenen, waarom de adressanten zich tot den raad wenden met het eerbiedig verzoek, dat het den raad moge behagen, hetzij terug te komen van zijn besluit tot amotie van de Papenbrug, hetzij middelen te beramen, waardoor de kommunikatie, welke tot heden door middel dier brug bestond, niet door het aanleggen eener pontdienst, maar door het behouden eener vaste kommunikatie ongestoord blijve."

Mei 1856. 't Welk doende, enz.

(Volgen de onderteekeningen.)

Men deelt ons mede, dat op Zaturdag jl. ongeveer 6000 personen de Papenbrug passeerden, van 's morgens 7 ure tot 's avonds 7 ure. Neemt men hierbij in aanmerking hoe aanzienlijk het getal arbeidslieden is die vóór en na genoemde uren over die brug gaan, dan zal daaruit blijken dat zij een der hoofdpassages dezer stad mag genoemd worden. (*Amst. Cour.*)

In de vergadering van den Gemeenteraad te Haarlem is besloten, dat het arduinsteenen Kosters beeld, hetwelk thans nog op de Groote Markt staat, naar de plaats alwaar het vroeger stond, zal teruggebragt worden; dit beeld is in 1722 op last van de leden van het *Collegium Medicum* door Heetstal gebeeldhouwd, naar eene teekening van Romijn de Hooge, vermaard haarlemsch teekenaar en graveur, vroeger in den Kruidtuin, op het Prinsenhof, van waar het in het jaar 1801 naar de tegenwoordige standplaats is overgebragt, om nu, als op de Groote Markt vervangen wordende door een metalen beeld, derwaarts terug te keeren. (*D. v. 's Gr.*)

Verkiezing der leden voor de Provinciale Staten.

Amsterdam. — Uitgebragte geldige stemmen 769; volstrekte meerderheid 385. Verkozen de heeren: J. Spengler met 760, J. Boelen 755, H. Rahusen 755, J. H. Cordes 754, Mr. J. Heemskerk Az. 733, Jhr. Mr. D. Rutgers van Rozenburg Jr. 731, Dr. S. Sarphati 712, Mr. H. J. Koenen 704, J. O. van Eeghen 667, Mr. M. H. Godefroi 649, Mr. J. A. Jolles 646, J. Brouwer Ancher 630, en J. Graapré Molière 493 en W. Borski met 493 stemmen. — Herstemming voor de drie nog overblijvende vakaturen tusschen de heeren J. E. Bonnike, Sr. J. graaf van Limburg Stirum, Jhr. Bicker, A. Willink, Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk en Dr. E. C. Buchner.

Haarlem. — Uitgebragt 574 geldige stemmen. Van die stemmen zijn uitgebragt op de heeren Mr. P. Elias 450, W. J. C. van Waterschoot v. d. Gracht 429, Jhr. G. F. v. Tets 401, Jhr. M. Salvador 306, Mr. M. S. P. Pabst 55, enz. zoodat de heeren Elias, v. W. v. d. Gracht en v. Tets zijn verkozen. — Bij de herstemming tot vervulling der vakature, doordien Jhr. M. Salvador, krachtens regterlijke veroordeeling, de bevoegdheid om lid dier vergadering te zijn heeft verloren, zijn uitgebragt 641 geldige stemmen. Op den heer W. J. C. v. Waterschoot v. d. Gracht zijn 324, op Jhr. M. Salvador 313 stemmen uitgebragt; zoodat de heer v. Waterschoot v. d. Gracht is verkozen.

Alkmaar. — Herkozen Jhr. D. C. de Dieu Fontein Verschuir met 166 van de 189 uitgebragte geldige stemmen.

Hoorn. — Herkozen Jhr. Mr. P. van Akerlaken met 264 van de 281 uitgebragte geldige stemmen.

Purmerend. — Herkozen de heer C. Hartog, met 216 van de 231 uitgebragte geldige stemmen. — Herstemming tusschen de heeren C. Avis Cz. en W. Pauw.

's Gravenhage. — Verkozen de heeren: Jhr. J. Mock, E. H. baron Rutgers van Warmenhuizen, A. Elink Sterk Jr. en F. W. Conrad. — Herstemming tusschen de heeren Jhr. Mr. W. A. C. de Jonge en E. B. baron Wittert van Hoogland.

Rotterdam. — Verkozen de heeren: Joost van Vollenhoven, Jhr. Mr. W. T. Gevers Deynoot, Jhr. Mr. D. R. Gevers Deynoot, F. W. C. Blom, Mr. J. van Stolk Czn., H. T. Löhnis en Mr. D. J. F. Bogaers.

Leiden. — Verkozen de heeren Mr. H. C. Huysen met 420 en Mr. Z. Cock met 291 stemmen. — Voor de tusschentijdsche vakature moet eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren Mr. N. Sikkel Groos en Mr. S. Tak.

Delft. — Gekozen den heer D. van Koetsveld met 200 stemmen. — Herstemming tusschen de heeren C. Maas Geesteranus en Jhr. Mr. A. v. d. Goes van Naters.

Gouda. — Herkozen de heeren J. Droogleever Fortuijn, W. L. Slingeland en T. W. van Oudheusden.

Schiedam. — Herkozen de heer L. Knappert.

Dordrecht. — Herkozen Mr. C. W. O. van Dorsser en gekozen Mr. G. A. de Raadt.

Te *Utrecht* zijn aftredende leden weder herkozen, met uitzondering van der heer Ras, die verzocht had niet weder in aanmerking te komen, en die door den heer Mr. W. R. Boer is vervangen.

's Hertogenbosch. — Herkozen de heeren: H. T. J. van der Ven met 453, Mr. C. J. A. van Rijckevorsel met 456, Mr. W. C. van Heurn met 438, A. C. van Lanschot met 445 stemmen, er waren 480 geldige stemmen uitgebragt.

Arnhem. — Verkozen de heeren Mr. J. P. J. T. Brantsen met 288, en Mr. J. J. van Hasselt met 237 van de 320 uitgebragte geldige stemmen.

Enschede. — Verkozen de heeren A. Jannink met 229 en F. G. Cromhoff met 224 van de 315 uitgebragte stemmen. — Herstemming tusschen de heeren P. Jennes en Mr. B. W. Blijdenstein Jr.

Z. M. heeft benoemd tot kommissaris van den Nederl. Landbouw, A. Mertens van Gelten; tot adj.-komm. bij de in dit jaar te Parijs te houden tentoonstelling van vee en landbouw-werktuigen en voortbrengselen, van wege Nederland, W. C. M. Begram; tot ontv. der dir. bel. en acc. te Engelen c. a. B. C. G. van Eelde, en te Ruinen c. a. J. F. Obbes, en tot surnum. B. A. Brinkhuis; alsmede o. a. pensioen verleend aan C. Steendijk, dir. der reg. en dom. in N.-Holland en Utrecht, ten bedrage van *f* 3.56

'S GRAVENHAGE, 14 Mei. Naar men verzekert, zal heden het koninklijk besluit worden bekend gemaakt, waarbij eene groote bevordering bij het wapen der kavallerie zal plaats hebben.

Naar men verneemt zal H. K. H. Prinses Frederik zich aanstaanden Vrijdag uit de rezidentie naar Berlijn begeven.

TEXEL, 13 Mei. Naar wij vernemen zal morgen van rijkswege de aanbesteding plaats hebben van eene belangrijke verbreeding der haven van Urk. Dit hoogst nuttige werk voorziet in eene dringende behoefte, want daardoor zullen de schepen, die van de reede van Texel wegstormen of de schepen die in de Zuiderzee door storm worden beloopen, eene veilige toevlugt erlangen, welke zij tot nu toe in dergelijke gevallen nergens in de Zuiderzee ontmoeten.

OLDENZAAL, 8 Mei. Bij de gisteren gehouden verkiezing van een lid voor den gemeente-raad, in plaats van J. W. Wansink, overleden, is met volstrekte meerderheid gekozen J. H. Wansink.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Mei. Meer dan ooit worden in de politieke wereld de italiaansche zaken besproken. Men verwacht dat Piëmont den weg niet zal verlaten, dien het heeft ingeslagen. Ook dit schijnt Oostenrijks gouvernement te voorzien, die voor zijne oppermagt in Italië vreezende, naar men zegt, de integriteit van zijn grondgebied door Duitschland zou willen doen waarborgen.

— De afzonderlijke konventie van 15 April, tusschen Oostenrijk en de twee westersche mogendheden, heeft in Duitschland eene diepen indruk gemaakt, en de dagbladen zien daarin niet slechts geen praktiesch nut, maar integendeel gevaar voor het europeesch evenwigt. De oostenrijksche dagbladen integendeel juichen het toe en beweeren, dat deze konventie in niets den respectieven toestand der groote mogendheden verandert, gelijk die was na het parijzer kongres. Alleen, naar de meening dier dagbladen, zouden de gevaren, die het inwendig bestaan van het ottomannische rijk bedreigen, en de mogelijkheid eener door het muzelmanniesch fanatismus bewerkte revolutie en anarchie, welke het gevolg er van zouden zijn, de enkele redenen zijn geweest, die de mogendheden onderteekenaars van der konventie van 15 April geleid hebben. Die dagbladen vergeten intusschen aan te toonen krachtens welk volkenregt de drie mogendheden Turkije aan hare voogdijschap willen onderwerpen, zonder zelfs dat rijk te raadplegen, bij uitsluiting der overige mogendheden.

— De *Moniteur* deelt thans een antwoord mede op de mededeeling van den belgischen *Moniteur*, dat de Regering alleen gezegd heeft geen wijziging hoegenaamd in de konstitutie te zullen voorstellen, doch dat zij, tot regt verstand der zaak, het noodig oordeelt te verklaren, dat zij zich het regt voorbehoudt om, binnen den kring der konstitutionneele bevoegdheid, ter gelegener tijd en wanneer zij het noodig mogt oordeelen, zoodanige wijzigingen in de wet op de drukpers voor te dragen, als de omstandigheden het raadzaam mogten maken. Het antwoord van den *Moniteur* hierop luidt als volgt:

»Men moet de belgische regering geluk wenschen wegens de zorg, die zij aan den dag legt, om hare woorden goed te doen begrijpen en hare voornemens door anderen niet vooruit te doen loopen. Wat de fransche regering betreft, deze heeft zich alleen moeten bepalen om het kwaad en zijne gevolgen aan te wijzen; het belgische kabinet behoort alleen het geneesmiddel op te sporen, te vinden en toe te passen; het afdoende van het geneesmiddel, dit is het waarmede de fransche regering zich bezig houdt, en geenszins met zijn aard."

— De divizie-generaal de Failly is benoemd tot adjudant des Keizers, ter vervanging van generaal Canrobert, die tot maarschalk benoemd is.

— Bij keizerlijk besluit is bevolen, de vestingwerken van Toulon uit te breiden. De kosten zijn op 25 millioen frs. geraamd.

— Woensdag begeven de Keizer en de Keizerin zich naar St Cloud, om er te verblijven.

— In officiëele en diplomatieke kringen, op de beurs, overal zijn de italiaansche zaken aan de orde en men vreest eene spoedige uitbarsting in dat land, 't geen niet weinig de handel- en industriëele operatiën belemmert. Men verwacht er een krisis, hetzij door een konflikt tusschen Piëmont en Oostenrijk, hetzij door het initiatief eener revolutionnaire beweging.

— De reis van den Koning van Wurtemberg te Parijs is niet zonder staatkundige redenen geweest. Z. M. heeft den Keizer te kennen gegeven, dat de duitsche Bond volstrekt niet gezind was om den wensch van Oostenrijk betreffende Italië te vervullen.

— Van den 1e Mei heeft men tijdingen uit Konstantinopel ontvangen. De Sultan zou verzocht hebben dat eenige engelsch-fransche diviziën haar verblijf te Konstantinopel verlengden. Die maatregel wordt geregtvaardigd door den in de provinciën heerschenden geest van oproerigheid.

— De troepen van de Krim, zullen niet allen in het kamp van Var gekoncentreerd worden; men zal ze verdeelen en naar Marseille, Cette en Port-Vendres zenden. Die maatregel schijnt aan te duiden, dat men zich in staat wil stellen om ten spoedigste troepen naar Italië in te schepen, als de omstandigheden dit vereischen.

— Men zegt dat de Pacha van Egypte bevel heeft ontvangen om tegen de opstandelingen in Mekka op te rukken. 't Was ook Mehemet-Ali die, veertig jaren geleden, de Wahabiten moest beteugelen.

— Men spreekt veel van een zonderling proces, dat gevoerd zal worden tusschen een der aanzienlijkste spaansche schilders, den heer Madrazzo, en den directeur van de *Revue des Deux Mondes*. In een artikel namelijk van dit tijdschrift, eene beschouwing van de tentoonstelling van 1855, was op eene vrij ongunstige wijze oordeel geveld over een portret van de Koningin van Engeland, volgens den schrijver van het artikel, geschilderd door den heer Madrazzo. Werkelijk kwam dit portret in den katalogus voor, maar het was niet ten toon gesteld, om de eenvoudige reden, dat de kunstenaar het nog niet eens begonnen had. Ware nu in het bewuste artikel met lof gesproken van deze (denkbeeldige) schilderij, dan had de schilder zich waarschijnlijk vergenoegd met hartelijk te lagchen over den lof aan zijn niet bestaand meesterstuk gewijd, maar nu was er veel kwaad van

gezegd, en daarom verlangde de heer Madrazzo te regt eene rectificatie. Deze werd hem geweigerd en van daar het proces. Indien de zaak werkelijk voor de regtbank komt, zal de heer Chaix d'Est-Ange voor den spaanschen kunstenaar pleiten.

— De *Indus* heeft te Marseille berigten aangebragt uit Konstantinopel van den 5den dezer. Daarmede verneemt men, dat de turksche troepen van Eupatoria te Konstantinopel aangekomen en naar Naplouse gezonden waren.

De heer Guarmini, de engelsche gezant te Marasch, was met zijne familie levend verbrand. De Cadi hitste de brandstichters aan. Omer Pacha was belast met de organisatie van mobile kolonnes, welke de provinciën zullen doorkruisen.

Berigten van Maltha van den 9 dezer melden, dat het italiaansche vreemden-legioen meester is van het Quarantaine fort. Twee regimenten infanterie en artillerie hebben de hoogten bezet. Een linischip en een fregat zijn met de batterijen naar het fort gekeerd. De opstandelingen hebben volslagen gebrek aan levensmiddelen.

— De kanselier der schatkist heeft een onderhoud gehad met de voornaamste bankiers en daarin verklaard, dat de nieuwe leening de uitgaven van het leger zal dekken, behoudens twee millioen.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat er wederom geruchten waren in omloop gebragt van eene ministeriële krisis en van veranderingen, welke na de terugkomst van Espartero in het kabinet zouden plaats vinden, maar men gelooft, dat daarvoor geen grond bestaat, en dat de beste verstandhouding tusschen de Koningin en hare raadslieden heerscht.

De Koningin heeft aan de nationale garde haren dank doen betuigen voor de dienstaanbiedingen, gedaan ter gelegenheid der onlusten te Valencia.

De berigten uit Barcelona zijn voldoende en doen alle ongerustheid verdwijnen, welke men koesterde omtrent de rust dier stad.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Mei. In den *Times* leest men een brief uit Parijs, waarin gemeld wordt, dat het russische gouvernement betreffende het traktaat van 25 April aan het engelsche inlichtingen zou hebben gevraagd. Die inlichtingen zijn niet aan het fransche gouvernement gevraagd, en wel omdat het traktaat nog niet in den *Moniteur* is verschenen, terwijl lord Clarendon, bij het overleggen van het traktaat en de protokollen van 30 Maart, daarvan aan het Huis der Gemeenten mededeeling heeft gedaan.

— De berigten uit Washington met de *Afrika* ontvangen, melden dat er gedurende deze zitting van het kongres der Vereenigde Staten geene verandering in het tarief van regten gebragt zal worden.

Dezelfde boot brengt belangrijke bijzonderheden mede, aangaande den strijd tusschen Walker en Costa-Rica en de indirekte interventie der Engelschen. Een korrespondent van den *New-York Herald*, aan boord van de *Orizaba* scheep gegaan, schrijft van den 24sten April, dat eene bij een engelschen koerier gevondene korrespondentie van de britsche Regering aan die van Costa-Rica, door den amerikaanschen gezant te Grenada aan het gouvernement der Vereenigde Staten is toegezonden. Deze korrespondentie bestaat uit drie brieven. De eene gedagteekend 9 Febr. 1856 gaat uit van het britsche ministerie van Buitenlandsche Zaken en is gerigt aan den heer E. Wallerstein, konzul generaal van Costa Rica. De andere is door dezen gerigt aan den minister van Buitenlandsche Zaken van Costa Rica en de derde aan den prezident dier republiek door een eenvoudig partikulier persoon. Uit die drie dokumenten blijkt, dat de engelsche Regering op eene gedane aanvrage, aan Costa-Rica tegen een bepaalden prijs 2000 geweren geleverd heeft.

Te gelijk met deze korrespondentie zijn nog twee andere brieven onderschept. De eene is van den heer Moliney, gezant van Costa-Rica te Washington, waarin hij aan zijne Regering kennis geeft, dat de jongste door hem ontvangen brieven uit Engeland en Frankrijk, hem van de sympathie der Regeringen van die beide landen voor de Staten van Centraal Amerika verzekeren. De tweede brief, mede van den heer Moliney, behelst de tijding dat een engelsche koopvaarder onmiddellijk naar de kusten van Costa-Rica in den stillen Oceaan gezonden zoude worden.

De *New-York Herald* en de *Nicaraguense* bevestigen de nederlaag, door de troepen van Walker onder kolonel Schlessinger geleden. De nederlaag was volledig en de kolonel, die voor een krijgsraad was geroepen, heeft het verstandig geoordeeld, de vlugt te nemen. De bezetting van Rivas, Virgin-bay en San Juan del Sur, door 3000 man troepen van Costa-Rica is het gevolg dier zegepraal geweest. Doch na die overwinning heeft er eene tweede ontmoeting te Rivas plaats gehad, waarin de troepen van Costa-Rica meer dan 700 man aan gesneuvelden en gekwetsten hebben verloren, terwijl van de bende van Walker slechts 80 man buiten staat van gevecht moeten zijn gesteld.

Volgens de *Nicaraguense* moet men te Costa-Rica over dit verlies zeer ontmoedigd zijn, daar het een gevoelige slag voor het leger van dien Staat is, dat buitendien vóór den strijd slechts 3000 man telde. Daar men beducht was voor een nieuwen aanval van Walker, versterkten de troepen van Costa-Rica zich te Rivas.

Per telegraaf zijn weder berigten uit Indië bekend geworden, met de laatste overlandmail ontvangen. Zij zijn van geen staatkundig belang. Het uitzigt op den oogst van indigo was voldoende. Te Bombay was het geld ruimer geworden, maar niet te Calcutta. De banken van Bombay hadden het disconto met 2 pCt. verminderd. De invoerhandel was gunstig. Wissel te Calcutta 2 2 1/4; te Bombay 2/2.

— Er zijn berigten ontvangen van de Kaap de Goede Hoop, dd. 22 Maart. De gouverneur, sir G. Grey, had de zittingen van het koloniale parlement geopend en in zijne bij die gelegenheid gehouden aanspraak sterk aangedrongen op het bevorderen der emancipatie van landverhuizers naar die volkplanting, ten einde deze behulpzaam te doen zijn in de ontwikkeling der nijverheid.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 Mei. De reis van den Aartshertog Ferdinand Max. van Oostenrijk, is misschien meer aan staatkunde dan aan een eenvoudig beleefdheidsbezoek toe te schrijven. Misschien heeft die reis wel ten doel, om den weg der verzoening tusschen Oostenrijk en Rusland te vereffenen, en de bemiddeling daarvan aan den franschen Keizer op te dragen.

— In een blad leest men, dat het niet waarschijnlijk is dat de vereeniging der drie mogendheden, onderteekenaren van de konventie van 15 April, van duur zal zijn. Engeland zal van die onderhandelingen niets anders verkregen hebben dan een dokument zonder eenig nut of waarde, om het in 't eerwaardig stof zijner diplomatische archiven te deponeeren.

— De zoon van den Nestor der europeesche diplomatie, prins Richard von Metternich-Wenneburg, is tot buitengewoon gezant en minister-plenipotentiarius bij het Hof van Dresden benoemd.

— Bij de eerste tijding van den brand, die de steden Lips en Rajetz in Hongarijë verwoest heeft, zond de Keizer een zijner adjudanten, den kolonel baron Boxberg, om aan de ongelukkigen dier ramp hulp te brengen.

— In de moldavische gemeente Boyan hebben 180 familiën zich aangegeven om uit het schisma waarin zij zijn, tot de Katholieke Kerk terug te keeren.

BERLIJN, 14 Mei. Men meldt uit Keulen, dat de vereeniging van gezellen, onder het bestuur van vader Kolping, het regt heeft verkregen om zich ook in de pruissische Staten te vestigen.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Mei. Men leest in de *Emancipation*:

»Alles toont aan dat het vijf-en-twintigjarig feest der troonbestijging van Koning Leopold met een luister en een geestdrift gevierd zal worden, die in de geschiedenis van ons vaderland hunne wedergade niet hebben. Wij vernemen van verschillende kanten, dat in onze voornaamste steden groote toebereidselen gemaakt worden, zoo ook op kleiner schaal in gemeenten van den tweeden rang, waar de openbare meening deel nemen wil aan de feesten van 21 Julij. De grondlegger onzer onafhankelijkheid zal van ons een hulde ontvangen, hem en het dankbare België waardig."

Na dezen aanhef deelt het blad een historiesch feit mede, zoo het zegt tot nu toe nog onbekend en dat Koning Leopold tot de grootste eer strekt.

»Reeds sedert 1833," zegt het, "heeft het van Koning Leopold afgehangen om met Holland vrede te sluiten en zich door dat land als Koning der Belgen te doen erkennen. Koning Willem I drong er op aan, de europeesche hoven wilden een onmiddellijke oplossing, die een einde moest maken aan den kritieken toestand uit de September-gebeurtenissen voortgesproten. Zoo Koning Leopold slechts persoonlijke beweegredenen geraadpleegd had, zou hij zonder twijfel aan de raadgevingen en het verzoek van dezen en aan de kritiek en de bedreigingen van genen hebben toegegeven en de toekomst zijner dynastie ware daardoor spoedig verzekerd geweest; maar hij weigerde alle hem gedane voorstellen, omdat zij te drukkend waren voor het vaderland, dat het zijne geworden was. Men eischte toch van België groote geldelijke offers en den eenvoudigen afstand der provinciën Limburg en Luxemburg. Maar niets kon Koning Leopold doen afwijken van de gedragslijn, die hij zich had voorgesteld. Dank aan deze edelmoedige standvastigheid, dank aan dezen vooruitzienden moed, Koning Leopold schonk der belgische nationaliteit gelegenheid om in den omwoelden grond wortel te schieten. De openbare geest vertoonde zich onder de ingeving van een verlicht patriotismus, en in 1838 verkreeg België, voortaan als een geëerbiedigde Staat beschouwd, vredesvoorwaarden, die veel voordeeliger waren dan die van 1833. Ons aandeel in de hollandsche schuld werd tot redelijke proportiën gereduceerd, geene achterstallige schuld werde ons in rekening gebragt, en een groot gedeelte der besproken provinciën, bleef ons eigendom. De groote dienst, die Koning Leopold ons daardoor bewees, zou genoeg zijn voor den roem eener geheele Regering, daar zij voortdurende gevolgen dragen kan. Maar ook voor andere weldaden, die de onpartijdige geschiedenis vermelden zal, zijn wij hem dank schuldig."

— De *Moniteur belge* behelst rektifikatiën van mistellingen in eene telegrafische dépêche uit Brussel aan verschillende fransche dagbladen, betreffende de interpellatiën van den heer Orts. Nu leest men in den *Moniteur-Universel*, niet officiëel gedeelte, het volgende:

»Men moet het belgiesch gouvernement danken voor de zorg die het heeft aangewend, opdat zijne taal en bedoelingen niet verkeerd mogten worden uitgelegd. Het fransche gouvernement heeft zich enkel moeten bepalen om het kwaad en zijne gevolgen aan te duiden; aan het brusselsche kabinet alleen was het overgelaten het geneesmiddel te zoeken, te vinden en aan te wenden. Waarmede het gouvernement des keizers zich nu bezig houdt, is dat het middel bate, zich niet bemoeijende met hetgeen waarin het bestaat."

STADSNIEUWS.

In de 229ste Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 16437, 15870 en 16355 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Mei.

ONDERTROUWD (13 Mei): G. S. F. Eichholtz met E. C. Endel.

GETROUWD (8 Mei): H. Wennink met M. C. G. Hessen.

BEVALLEN (11 Mei): A. C. van der Wissel, geb. Kuiper, D.

OVERLEDEN (5 Mei): J. M van der Burg, 3 w. — (8 Mei): J. van Laethum, wed. W. P. Werlemann, 62 j. - D. E. Messerschmidt, 36 j. — (9 Mei): J. F. Hasselkus, geb. Homan, 46 j. — (10 Mei): A. Knese, 4½ j. - A. Kiers, wed. H. Altius, 72 j. - J. C. M Anthuenis, wed. J. Zirks, 71 j. — (11 Mei). D. H. M. de Neff, 14 m.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		13 MEI 4½ u. gebl.	14 MEI 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63 1/16	63	à	63 3/16	63¼
Dito Dito	3	75 1/8	75¼		75 3/8	
Dito Dito	4	93 13/16	93 7/8		94	
O. P. Leening 1844	4	93¾				
Amortisatie	3½	89				
Handel-Maatschappij	4½	129¼	128¾			
Aand. Arnh. Spoorweg	4½					
Dito Hollandsche dito						
Obligatiën	4½					
Maatschappij van Weld.	4					
Aand. Ned. Bank						
België, Certifikaten	2½					
Dito *Rothschild*	2½	51 1/8	51 5/16			
Frankrijk, Obligatiën	3					
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24 5/8	24 5/8		24 11/16	
Nieuwe	3	44½	44 5/8			
Binnenlandsche	3	40	39 15/16		40 1/16	40
Cert. Coup. Sp. Com.		5 5/8	5½		5 9/16	5 9/16
Amortisable Schuld		7 15/16	7 15/16			
Portugal, te Londen	3	45	45		45 1/16	
Dito Uitgestelde						
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	102 5/8	102 3/8		102¾	
Dito A°. 1828—1829	5		101¾			
Negot. 1831 en 1833	5	89¼				
Nieuwe Engelsche	4½	92 5/8				
Negot. 1840	4	81 7/8	81 3/8		81¾	
Dito *Stieglitz*	4	81	81 5/16		81 11/16	
Dito Nieuwe	4					
Certifikaten te Hamburg	5		90¼			
Inschr. op 't Grootboek	6					
Dito Certifikaten	6	62¾	62½			
Polen, Obligatiën	4		76½			
Aandeelen 1835		154½	154		154½	
Oostenrijk, Metalliek	5	79¼	79 1/8		[illegible]	79¼
Dito Nationale	5	80	79 7/8		[illegible]	79¾
Dito 1847	2½	40 3/8	40		40	40
Dito 1851 en 1852	2½	40	40		40 3/8	40
Dito Nieuwe	5	84	84		84	84
Dito 1852	5	84½	84¾		84½	84½
Weener, Bank	5					
Dito	4					
Aand. met Loting fl. 250	*f*					
Nieuwe dito 1854						
Pruiss. Aand. 1854	3½		198¾		199	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.						
Dito Orig.						
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5		104¼		104¾	
Sardinië, te Londen	5					
Denemarken, dito	3					
Louisiana, te Londen	5		99			
Brazilië	5	97 7/8				
Dito 1843	5					
Mexiko, te Londen £ 100	3	22 9/16	21¾		21 15/16	21 7/8
Dito Onbepaalde	3	22 1/16	21¾		21 15/16	21 7/8
Peru	4½					
Grenada, dito à £ 100	2½	17 1/16	16 7/8		16 7/8	16 7/8
Dito Uitgestelde		7 3/8	7 7/16		7 3/8	
Ecuador						
Venezuela, te Londen	4½	28 5/8	28¼			
Dito Uitgestelde	1½		12 15/16			
Grieken, B. à £ 100	5	4 15/16	4 7/8			

N. 5 pc. Stieglitz 90 7/16, 1/8; O. 5 pc. id. 90 1/16, 1/8; O. Cred. *f* 278, 281; Sp. Cred. 88, 91; B. Sp. 5 1/16, 54; O. B. A. fl 1300; Pruissen 4½ pc. 98¼; N. Ecuador 14 9/16, 15; Gren. onb. 16 5/8, 7/8; Ven. onb. 28½; Grieken onb. 4 7/8.

Binnenlandsche fondsen verkeerden heden in eene willigere stemming. De overige buitenlandsche fondsen waren bij vrij levendigen handel prijshoudend. Van Cred. Akt waren op nieuw de oostenrijksche tot verbeterde koers te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 55¾	Livorno	2/m	ƒ 39⅛
»	zigt	» 56 7/16	Napels	»	» 85
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.79
»	zigt	» 55⅞	Weenen	6 w.	» 34⅛
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 242	Hamburg	2/m.	» 34 13/16
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,75
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,87½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam	»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 55, Obligatiën 3 pc. 74⅝; id. 4½ pc. 97, Spanje 1—3 pc. 24⅛; Binnenl. 3 pc. 40⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 83⅛; id. Nat. 5 pc. 84⅛.

PARIJS, 14 Mei. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 75.25; 3 pc. Spanje 40½; id. 1½ pc 25; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 91½.

LONDEN, 14 Mei. Cons. 93⅜; Spanje buit. 3 pc. 44½; id. 1½ pc. 24⅜; Comité-Bew. 5½; Pass. 7½; Rusl 5 pc. 104; id. 4½ pc. 94½; Holl. 4 pc. 93; id. 2½ pc. 63½; Sard. 5 pc. 93½; Braz. 99; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 7; id. werk. 18; Mexiko 3 pc. 23½; Portugal 4 pc. 45; Ecuador 4½, Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 14 Mei. Met. 5 pc. 84⅜; id. 4½ pc. 75; Bank-Aktiën 1122; Credit Anst. 383; Wissel op Londen 10.03, Amst. —; Parijs 119; Goud —; Zilver 3½.

BERLIJN, 14 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld — ; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 105½.

HAMBURG, 14 Mei Spanje 1½ pc. 37⅜; id. 3 pc. 23⅜; Rusl. 5 pc. 100½; 3 pc. Mexikanen 12⅛; 5 pc. Sardinië 90½; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.— ; Weenen —.—.

FRANKFORT, 14 Mei, 5 pc. Met. 82⅞; 1 pc. Spanje binnenl. 24⅜, id. 3 pc. 40; Wissel op Londen 3/m ——; Parijs —, Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AFLOOP DER VEILING van 78649 Kranjangs en Kannassers, en 4500 dubbelde Matten JAVA SUIKER, gehouden te Rotterdam den 15 Mei, door de Nederlandsche Handelmaatschappij.

Standaard. Nº 6. 53 kranj. en kan., Nº 7. 1464 kranj. en kan. ƒ34½, ƒ32¼, 8. 355 kr. en kan. ƒ33½, 9. 1125 kr. en kan. ƒ37¼, 10. 2902 kr en kan. ƒ37¼, ƒ34¼, 11. 2643 kr. en kan. ƒ38½, ƒ35, 12. 1188 kr. en kan. ƒ38¾, ƒ35¼, 13. 1232 kr. en kan. ƒ39, 36; 14. 1781 kr. en kan. ƒ39¼ 37, 15. 1260 kr. en kan. ƒ40¾ 37¼, 16. 36003 kr. en kan. ƒ41¼ ƒ38¼. 17. 12492 kr. en kan. ƒ42¼ 39¼, 18. 2714 kr. en kan. ƒ43¼, ƒ40¾, 19. 1014 kr. en kan. ƒ44, ƒ42, 20. 70 kr. en kan.

Dooreen tot Taxatie-prijzen.

de ll: Donderdag met animo. Door de algemeene behoefte waren prijzen 1 a 2 d. boven maatprijzen.

Colza *Olie* met veel handel; vreemde gezuiverde 48 s. bruine 45 s. 6 d. a 46 s. Palmolie gaat flaauw af a 35 a 39 s.

Olijfolie met veel omgang. Gallipoli £ 48, Magador £ 43, Ceville £ 45 a 46.

Cacao-Olie gevraagd a 37 s a 6 d. a 39 s.

Talk kalm met weinig handel. P. Y. C. in loco 46 s. 3 d a 46 s. 6 d. Op Mei en Junij 46 s. op Oct. en Dec. 46 s.

AVIGNON, 10 Mei. *Meekrap.* De zoo schaarsche rosé blijft gezocht op fcs. 40 a 41 doch daartoe wordt maar langzaam afgegeven. Gemalen op fcs. 52 a 55 rosé en 56 a 53 palud.

STOCKHOLM, 6 Mei. *Granen* Door de weinige aanvoer van Tarwe en Gerst was de vraag zeer groot. Ook rogge was gewild. Tarwe gezocht en met Th. 23/24 betaald. Rogge in loco 20½ a 21. 24 Th. op levering zonder vraag en bleef de prijs Th. 19. 24. Gerst in loco Th. 14. 24 a 14. 16. op levering eenige vraag a Th. 14. 24 a 14 36. Erwten Th. 20 a 24.

NEW-ORLEANS, 26 April. *Katoen.* Deze week verkocht 30000 bn. en heden 2000 bn. Naar Gr Brittanje 30500 en naar Frankrijk 17000 uitgevoerd. De prijzen zijn vast op 10 c. voor goed ordinarij, 10½ a 10¾ voor loco middling, 11 a 11⅛ voor middling, en 11½ a 11¾ voor goed middling *Vracht* naar Liverpool flaauw op 5 s. 6 d. *Wissel* op Londen 9¼ a 9⅜ pCt. premie.

MOBILE, 26 April. *Katoen.* Deze week verkocht 14m balen en heden 2300 bn. Middling 10½ a 10¾. *Vracht* naar Liverpool 5 s. 6 d. *Koers* op Londen 9¾ pCt premie.

BOSTON, 26 April *Meel en Graan.* De ongunstige berigten hebben de markt flaauw gestemd, doch geene prijsverandering ten gevolge gehad.

Mais vooral blijft vast en de aanvoer gematigd.

Katoen vast. Verkocht 6000 bn., ontvangen 16259 bn.

Koffij niet zeer geanimeerd, maar vast.

Koers op Londen 9¼ a ⅜ pc. premie.

Vracht naar Liverpool voor zwaar goed 20 a 25 s., voor Harst 2 s., voor Katoen 3 s. 16 d. ⅛ g., voor Meel 1 s. 6 d.

BALTIMORE, 26 April. *Katoen* met geanimeerde vraag, verkocht 1400 b. Middling 11¾ a 12.

Koffij kalm, verkocht 2000 b.

Tarwemeel zeer gezocht. Op de Europeesche berigten iets lager en traag afgaande. Howard Streed 6,37½, City Mills 6,37½ a 6,50, Ohio 6,25 a 6,37½.

Rijst gezocht. — *Graan* met vrij belangrijke aanvoer vooral van Tarwe die gevolg gedaald is, Roode van 10 a 15 en Witte van 15 a 20 c. Mais eerst vast, doch later ook lager.

Quercitron op de tijdingen uit Europa vaster.

Tabak. Maryland zeer gezocht. Na examinatie gingen de aanvoeren uit de nieuwe oogst dadelijk af; wat uit de oude overblijft is minder gewild en tot lageren prijs aangeboden. Inferior short secunds 1,50 a 5; Common 5 a 6; Middling a brown 6½ a 7; brown leafy 7,50 a 9. Ohio eveneens gezocht maar met weinig aan aanvoeren 100 vaten grootendeels Rood gingen a 6.50 a 8 af.

Vrachten onregelmatig, Meel naar Engeland 3 s. Graan 8 d. Tabak naar Bremen 24 a 24 s.

Koers op Amsterdam 41 a 41¼.

CHARLESTON, 28 Mei. *Katoen* met veel vraag en ⅛ a ¼ hooger. Verkocht deze week 13574 bn. Men noteert: low a strict middling 10¼ a 11 s.; good middling 11¼ c.

Rijst onveranderd en vast op de vorige noteerieg. Verkocht 1311 Tierces

Tarwemeel verwaarloosd en lager.

Koffij flaauwer.

Vrachten Katoen naar Liverpool 5/16, naar Havre ⅞ c., naar Antwerpen en Bremen ⅞. Koers op Londen 9 % premie.

HAVANA, 24 April. *Ruwe Suiker* voortdurend zeer geanimeerd doch door de hooge eischen der houders met weinig omgang. De noteering is: Nº. 8/10, 6½ a 7; Nº. 11/12, 7¼ a ½; Nº. 13/14, 7¾ a 8; Nº. 15/17, 8¼, Nº. 18/20, 9½ d.; witte naar kwal. 11 a 15 rl. doch zeer schaarsch. Voor zeer sterke en gezuiverde moet 7¼ c. boven die koersen betaald worden. Voorraad ca. 160000 kn.

Honig onveranderd en vast op 3¼ a ¾ p. Gallon. *Was.* Kalm maar vast op 11 voor blanke Havana en 10½ a 10¾ voor Princesse Geele geldt 7⅞ a 8⅛.

Tabak niets nieuws te vermelden. De vrasg is levendig en prijzen zeer vast 1a, 2a en 3a 75 a 100, 4a 50 a 80, 5a. 30 a 50 en 6a en Casadura 16 a 20 c.

Koers zeer flaauw; op Londen 5 a 5½ pCt. premie.

AMSTERDAM, 14 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe: 127 ℔ o. witb. Pools. ƒ580, 585; 128 ℔ o. en n. b. dito ƒ550, 125 ℔ ger. dito ƒ506; 126 ℔ o. b. Pools. ƒ565; 129 ℔ Nassaud. ƒ425; 129, 130 ℔ n. Geldersche ƒ412, 418; 132 ℔ Bovenl. Ris ƒ450; 129 ℔ Ibrail ƒ332.

Rogge: 124 ℔ o. Pruiss. ƒ330; 123 ℔ Amerikaans. ƒ310; 115, 117 ℔ n. Inlandsche ƒ272, 282.

ANTWERPEN, 14 Mei. *Graanmarkt.* Tarwe blijft levendig gevraagd en tot hooge koersen. Blanke Zeeuwsche a ƒ18¼ gedaan waartoe kooplust bestaat. Oost-zee met ƒ18 en Pruissische mei ƒ17½ p. 80 kº. betaald. Rogge vast maar met geene groote vraag. Eene partij Amer. met ƒ11 per 70 kº. betaald Galatz Mais ƒ7 per 80 kilo geboden. In Lijnzaad ging ook iets om. Calcutta ƒ15½, Bessarabische ƒ14½ a ⅜. In Bombay Colzazaad ging iets tot geh. prijs af. Overigens is in geen der artikelen iets bijzonders omgegaan.

LONDEN, 13 Mei. De markt zal belangrijk van *Suiker* voorzien worden. Voor de buitenl. markten was de handel vrij uitgebreid doch voor consumptie is de vraag beperkt. Voor Plymouth is eene lading Clayed Manilla tot hooge prijzen genomen.

Koffij. Voor Plantation Ceylon blijft tot vorige prijzen koop lust, voor de andere soorten is de markt kalm.

Cacao gevraagd en met prijsverbetering. Tunidad 43 a 53 s. n. kev. Guaguaguil 46 s.

Van *Rijst* zijn sedert Vrijdag div. partijen tot volle prijzen genomen: blank Bengaal in loco 9 s. a 12 s. 6 d. en Carga 8 s. a 8 s. 6 d. In veiling zijn 17000 balen vracht Madras gannonceerd. De voorraad op het eogenblik gaat die van het vorig jaar met 20000 ton te boven,

Salpeter flaauw; Calcutta gemeen a fijn 32 a 35 s. en geraffineerd Engelsch 38 s. a 38 s. 6 d.

Indigo. Heden gingen 982 kn. door den hamer. Er was minder kooplust voor fijn Bengaal en Bengal ... groot deel is opgehouden ... goede ... [illegible] ... bedongen.

Wol. De veiling van 32000 Australische en Kaapsche open-

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Mei in lading naar:

Keulen	J. Grenshanzer, Die Gebruder.
»	D. Kollman, Colln Nº. 10.
Mainz	W. Keller, Mainz Nº. 6.
Frankfort	C. Weingartner, Frankfort Nº. 26.
Urdingen	J. Heil, Johanna.
Ludwighaven & Manheim	J. Brilmeijer, Aeolus.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna
Dusseldorp & Neus	C. F. Heasters, Niederrein Nº. 10.
Wesel	P. J. Balck, Vr. Rebecca.
Rijnhoogte	ARNHEM 14 Mei 2 el 55 duim.
	KEULEN 14 „ 14 vt. 3 „

Advertentiën.

(2125) ONDERTROUWD: J. A. W. BURNET
met
D. E. VELTHUIJSE.

AMSTERDAM, 15 Mei 1856.

(2126) Voorspoedig bevallen van een ZOON, E. J. M. VERVETJES, geliefde Echtgenoot van
W. F. BRUINEMAN.

WEESP, 14 Mei 1856.

Voor eenige dagen kwam ons een geval ter ooren, dat bij iedereen een diep medegevoel opwekken zal. Een man uit den fatsoenlijken burgerstand, die nog voor weinige jaren in welstand verkeerde, maar thans verarmd, met moeite den kost voor vrouw en kinderen wint in het ondankbare vak, het repareren van kunstwerktuigen, heeft, om de geweldige maagkrampen, die hem geheel verzwakt en uitgeteerd hadden, kwijt te raken, en nieuwe krachten voor zijnen arbeid te vinden, Revalenta gegeten. Hij gevoelde, dat zij hem goed deed, maar staakte niettemin het gebruik, en waarom? Omdat hij zoo veel eetlust daarvan kreeg, en de middelen niet had dien te bevredigen!!

De arme zieke man vindt het middel dat hem helpt, maar durft het niet te gebruiken omdat hij gezond, meer voedsel noodig heeft dan in zijnen ziekelijken toestand! En deze woorden, waarbij het hart bloedt, werden uitgesproken met eenen glimlach van onderwerping en geduld, slechts van goede zielen eigen, wier huisselijk leven eene reeks aan ontberingen en opofferingen is die het eergevoel voor het oog der wereld verbergt.

In soortgelijke gevallen staan wij gaarne onze winst op de Revalenta af, als eene tegemoetkoming in de vermeerdering der uitgaven die het gebruik veroorzaken mogt, en verzoeken alle andere Depôthouders hetzelfde te doen, Als dan de bakkers en slagers, de grutters en aardappelenboeren ons voorbeeld volgen, zal er veel gedaan zijn zonder eenige opoffering van welke zijde ook, want de winstderving kan niet eens in aanmerking komen, daar in vele gevallen die het niet toestaan geen verkoop plaats zou hebben.

Wij hopen dat en de Depôthouders en al de bovengenoemde neringdoenden het evenzoo begrijpen zullen en dat het, in praktijk gebragt, velen van nut moge zijn.

VERKOOPHUIS. (2127)

De Zalf en Pillen van Holloway zijn het beste middel dat er bestaat ter genezing van *Huidziekten*. De jongste zoon van K... N:........, te *Broek* in *Waterland*, was lijdende aan eene hevige huidziekte, welke dit kind zeer ellendig maakte. Daar de moeder reeds alle middelen had ter hand genomen om hem te doen genezen en dit zonder gevolg bleef, was zij ontroostbaar deswege, en klaagde haren nood aan eene vriendin; deze ried haar aan de zalf en pillen van Holloway te gebruiken. De moeder besloot daartoe en tot hare onuitsprekelijke vreugde was het kind in zes weken tijds volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à ƒ0.80, ƒ1.85, ƒ3.00, ƒ6.75, ƒ13.50, ƒ20,50.

Potjes Zalf à ƒ0.80, ƒ1.85, ƒ3.10, ƒ7.95, ƒ13.85, ƒ22.95.

Zijn, op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. Agam, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, Nº. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, de pothouder te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *holloway's Etablishment*. (1958)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

DE TWEEDE DRUK VAN

DEN VIERDEN BRIEF

VAN

EENEN ROOMSCH KATHOLIJKEN LEEK,

OVER DE

DE ROOMSCH KATHOLIJKE KERK

EN

DE HERVORMING,

NAAR AANLEIDING VAN DE GESCHRIFTEN

VAN

Dr. CAPADOSE, A. TRENTHOP,

Prof. J. C. H. MURÉ EN Dr. J. C. ZAALBERG.

INHOUD:

Geloofs-bronnen. Het Nieuwe Verbond.

Prijs 20 Cents.

wordt met succes gedebiteerd:

DE GODVRUCHTIGE DIENSTMAAGD,

OF

Dagelijksche Oefeningen in al hare werken

benevens gewigtige waarschuwingen aangaande de pl... ten van knechten en dienstmaagden. Zeer dienstig ... alle Christenen. Prijs 10 Cents.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.